

Antoni Jan Pawłowski

Rejsyty, gm. Rychliki, woj. elbląskie. Stanowisko 1 i 2

Informator Archeologiczny : badania 19, 144

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Należy wspomnieć, że w latach 30-tych bieżącego stulecia w rejonie wał Zielnowo, tj. w odległości ok. 2 km od omawianego odkrycia w kierunku wschodnim wydobyto z dna rzeki Wieprzy tnąą diubankę /stanowisko 9/. Diubanka ta jest również wykonana z jednego pnia drzewa dębowego i jest dłuższa od omawianej. Jej długość wynosi 463 cm. Jest ona również bardzo mocno uszkodzona i zniszczona. Ogólnie datowana jest na okres wczesnośredniowieczny. Łódź znajduje się w zbiorach Muzeum Zamkowego w Dąbrowie pod nr inw. MD/DM/105.

Inne badania:

Przeprowadzone badania archeologiczne trzęgów koryta rzeki Wieprzy na odcinku wykonywanych prac zabezpieczających i konserwacyjnych, tj. od Cisowa do Kowalewic, w miejscach wybranych, pozwoliły odkryć dalsze ślady osadnictwa pradziejowego. W rejonie korytarza rzeki w Zielnowie stwierdzono ślady osadnictwa mezolityczno/neolitycznego i osady kultury łużyckiej z wczesnej epoki żelaza /stanowisko 7, 8/, a w Kowalewicach ślad osadnictwa kultury łużyckiej /stanowisko 1/.

Przewiduje się tu dalszą kontynuację badań.

REJSYTY, gm. Rychniki
woj. ełbskie
Stanowisko 1 i 2

Muzeum Zamkowe
w Malborku

Badania prowadził dr Antoni Jan Pawłowski. Finansował WKZ w Ełblągu. Pierwszy sezon badań. Grodzisko /XII w./ i osada przy-grodowa.

Celem prac było rozpoznanie umocnień warownych grodu, zabudowy znajdującej się pierwotnie na majdanie oraz uściślenie chronologii obiektu.

Wstępne prace przeprowadzono w 1984 r., zakładając dwa wykopy sondażowe, oznaczone symbolami I/84 i II/84. W 1985 r. wytyczono kolejne dwa wykopy - III/85 i IV/85 - z których pierwszy zlokalizowano na majdanie w partii przywałowej, a drugi przecinał wał.

W wykopie III/85 odkryto relikty późniemiątki, której północna część wchodziła w wał, stanowiąc rodzaj kazamatu. W północno-wschodnim narożu późniemiątki znajdowało się palenisko z obudową kamienną. Prawdopodobnie dach tej budowli o ścianach słupowych tworzył chodnik obronny obiegający zbroczę wewnętrzne wału.

W wykopie IV/85, przecinającym wał, stwierdzono dwuetapowość jego budowy. W pierwszym etapie był to wał niewielkich rozmiarów /szerokość podstawy około 5 m, wysokość około 3 m/ wykonany w konstrukcji przypominającej skrzyniową z oblicówką kamienną wewnętrznego zbocza. Natomiast później został rozbudowany w konstrukcji przekładkowej, po której zachowały się otwory po zbudowanych belkach ułożonych równoległe i prostopadle do krawędzi wału. Wymiary rozbudowanego wału były następujące: szerokość podstawy około 15 m, wysokość od strony majdanu około 5 m, a od strony fosy około 10 m. Trudno obecnie wskazać powod tak znacznej rozbudowy obwodu warownego. Ze względu na niewielkie rozmiary wykopów założonych dotychczas na majdanie nie można jeszcze określić jednoznacznie charakteru zabudowy i jej rozplanowania, jak również ewentualnej dwufazowości sąsiednictwa grodu, odpowiadającej zarejestrowanym dwóm etapom budowy obwodu warownego.

W trakcie eksploracji późniemiątki znaleziono kilkaset ułamków ceramiki ręcznie lepionej o grubych ściankach, z gruboziarnistą domieszką mineralną, wypalonych w atmosferze utleniającej oraz ułamki naczyń obtaczanych niemal na całej ich wysokości. Zdobniczo i technologia naczyń obtaczanych nawiązuje do ceramiki z terenów Mazowsza i Ziemi Chełmińskiej. Być może badany obiekt jest reliktem grodu polskiego znajdującego się w strefie pogranicza polsko-pomorskiego i został wzniesiony w celu obrony terytorium państwa polskiego. Na obecnym etapie badań problemy te muszą pozostać otwarte. Grod ten funkcjonował w XII w., a jego zniszczenie /ulegił spaleniu/ nastąpiło przed zajęciem tych terenów przez Krzyżaków.

W wykopie I/85 założonym na osadzie przygrodowej odkryto fragmentarycznie budynek słupowy z paleniskiem z obudową kamienną. Niestety znikoma liczba ułamków naczyń w dodatku małocharakterystycznych uniemożliwia precyzyjne określenie chronologii tej osady. Możemy jedynie przypuszczać, iż odpowiada ona chronologii grodziska.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Zamkowym w Malborku.

Badania będą kontynuowane.

ROCHY, gm. Zduny
woj. kaliskie
Stanowisko 1

Koło Archeologiczne przy Liceum
Ogólnokształcącym im. H. Kołłątaja
w Krotoszynie

Badania prowadził mgr Dionizy Kosciński. Finansował WKZ w Kaliszu. Czwarty sezon badań. Cmentarzisko wczesnośredniowieczne a fazy D.

Obok cmentarzyska badanego w poprzednich trzech kolejnych sezonach z pochówkami ciałopalnymi jamowymi odkryto kurhany. Na powierzchni 1 ha jest ich od 16 do 18. Rozmiary ich wynoszą wysokość od 1,5